

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

בפני כבוד השופט בן שלו

התובעת
(ונתבעת)
בתלה"מ 72460-12-18
(12-18)

ס.ק. ת.ז. XXXX
ע"י ב"כ עו"ד בר דוד אברהם

נגד

הנתבע
(ותובע בתלה"מ)
(72460-12-18)

מ.ק. ת.ז. XXXXX
ע"י ב"כ עו"ד אילן אבירם

בעניין הקטינים:

ק.ק. ת.ז. XXXX ילידת XXXX

א.ק. ת.ז. XXXX ילידת XXXX

ו.ק. ת.ז. XXXX ילידת XXXX

פסק דין

על המדוכה שלוש תובענות. שתי תובענות שהוגשו על ידי האם- תובענה למשמורת הקטינות וזמני שהות (תלה"מ 17-08-22435 ; להלן: "תביעת המשמורת") ותובענה למזונות הקטינות (תלה"מ 17-08-19063 ; להלן: "תביעת המזונות") ; בנוסף, תובענה נזיקית שהגיש האב כנגד האם (תלה"מ 18-12-72460 ; להלן: "תביעת הנזיקין").

לנוחות הקריאה יכוננו ההורים והקטינות בשמותיהם הפרטיים. הפניות לפרוטוקול תבוצענה בהתאם למספור שבתביעת הנזיקין, אלא אם יצויין מפורשות אחרת.

רקע כללי והשתלשלות ההליכים

1. הצדדים נישאו בנישואין אזרחיים בXXX בשנת 2011. ס' יהודיה ואילו מ' אינו יהודי. נישואיהם הותרו בשנת 2018. מ' מהנדס חשמל בהכשרתו ואילו ס' היא מנהלת חשבונות.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

2. לצדדים שלוש ילדות משותפות: ק' (ילידת 17.8.05); א' (ילידת 20.10.12) ו-ו' (ילידת 21.2.14).

אין מחלוקת כי במהלך חודש ספטמבר 2016 עזב מ' את הבית המשותף. כיום כפי הנראה ועל פי דיווחי העו"ס וס', מ' מתגורר בXXX (אליה עבר כפי הנראה בשנת 2020).

3. ברקע, מתנהלים שני הליכים נוספים ומאוחרים, שטרם הגיעו לכלל הכרעה. תובענה רכושית (תלה"מ 18-12-72512) ותובענה כספית לדמי שימוש המצויה בראשיתה (תלה"מ 21-02-17119), שהוגשו על ידי מ'.

4. בשלוש התובענות שעל הפרק נשמעו ראיות. הצדדים נחקרו בדיון שהתקיים ביום 22.10.19 ובדיון מיום 7.1.20 נחקרה העו"ס לסדרי דין.

משהוגשו סיכומי הצדדים, לרבות סיכומי תשובה מטעם מ' (ראו: החלטתי מיום 21.2.21 בתלה"מ 17-08-19063), בשלה העת להכריע בתובענות.

למען הסדר הטוב יצוין, כי ככל שלא יובהר אחרת, ההפניה לפרוטוקולים ולסיכומי הצדדים, תהא לתלה"מ 17-08-19063.

5. בהתחשב בנפקות ההכרעה בסוגיות המשמורת וזמני השהות על עצם החיוב במזונות הקטינות ושיעורו, אדרש תחילה לסוגיות אלו.

משמורת וזמני שהות - תלה"מ 17-08-22435

6. כבר עתה יובהר, כי לאור עצימותו הגבוהה עד מאד של הקונפליקט בין ההורים, שמצא ביטוי גם בתמורות רבות ביחסי מ' עם הקטינות, לווה ההליך באופן אינטנסיבי על ידי המחלקה לשירותים חברתיים בבאר שבע. ק' אף נשמעה על ידי המחלקה לשמיעת ילדים שביחידת הסיוע ועל ידי וא' אף היא נשמעה ביחידת הסיוע.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

במסגרת ניהול ההליך הוגשו לא פחות משניים עשר תסקירים ועדכונים, בין היתר על אודות הנסיונות הטיפוליים להתמודד עם מערכת היחסים העכורה בין ההורים, הקרע שנוצר בין מ' ובין ק', כמו גם אופי המפגשים של מ' עם א' ו-ו'. חרף הנסיונות הרבים כמו גם משאבי השיפוט הלא מבוטלים שהושקעו בסוגיות הקשר שבין מ' ובין הקטינות, ק', כיום נערה כבת 16, לא פוגשת באביה, והקשר שבין מ' לשתי הבנות הצעירות יותר, א' ו-ו', נמשך פעם בשבוע במרכז הקשר, בין היתר (ואולי בעיקר) לאור רצונו של מ' עצמו (כאשר לאחר שמיעת הראיות החל כפי הנראה מרכז הקשר לשמש כנקודת איסוף והשבה למפגש אחד קצר).

לאור התמורות הרבות, כמו גם לוז התובענה הנזיקית, אין מנוס מלפרט השתלשלותן בקצרה.

7. בכתב התביעה, שבו בין היתר נטען לדלילות המפגשים בין מ' ובין בנותיו מאז עזב את הבית כשנה קודם לכן, עתרה ס' לקביעת משמורת הקטינות אצלה ולהסדרת זמני שהות יציבים עם מ'. מ' טען בכתב ההגנה כי ס' מצרה צעדיו במפגשים עם הקטינות, עתר לקביעת אחריות הורית משותפת, ולהסדיר את זמני השהות עם הקטינות באופן שוויוני.

בדיון מיום 17.12.17 הוריתי, בין היתר, על קיום זמני שהות בין מ' לקטינות פעמיים בשבוע בימי שלישי ורביעי, במפגשים ללא לינה ובכל סוף שבוע שני מפגש הכולל לינה. כן הוריתי על חלוקת חגים וחופשות של הקטינות אצל ההורים לסירוגין. הוענקו לעו"ס לסדרי דין סמכויות לתאם, לפקח ולהסדיר זמני השהות למשך שישה חודשים.

8. בעקבות בקשת ס' להורות על הפסקת זמני השהות עקב אירוע שבו לפי הנטען סטר מ' לק' והוגשה תלונה במשטרה, ומנגד תגובת מ' מיום 8.1.18 שבה טען כי מדובר בעלילה שרקמה ס' ושיתפה בה את ק', קיימתי דיון ביום 24.1.18. בהחלטתי בדיון, שבו בין היתר עלתה מערכת יחסים עכורה בין ק' ובין בת זוגו החדשה של מ', הוריתי, בין היתר, על שמיעת קולה של ק' במחלקה לשמיעת ילדים אולם לא מצאתי לשנות דבר בזמני השהות שנקבעו. דיווח חסוי של המחלקה לשמיעת ילדים ששמעה את ק' הוגש לתיק ביום 13.2.18 וביום 14.2.18.

9. ביום 28.2.18 הוריתי לעו"ס לסדרי דין לבנות עבור ההורים וק' תוכנית טיפולית מתאימה.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

10. ביום 30.5.18 הוגש תסקיר העו"ס לסדרי דין (להלן: "התסקיר הראשון").

בתסקיר האמור שוקפה מערכת היחסים הנפיצה בין ההורים עוד במהלך החיים המשותפים שלווה בכעסים והאשמות הדדיים לעיני בנותיהם. בתסקיר שוקף גם אירוע האלימות הנטען לעיל ומערכת היחסים האמביוולנטית שלה עם מ'. בעוד שנדמה היה שלפרקים ההזדהות שחשה ק' עם ס' לאור מאפייני הפרידה חרגה מעבר להזדהות הטבעית של נערה צעירה עם אימה ולעתים דומה היה שקולה של ס' מדבר מגרונה של ק', שוקפה בתסקיר גם הפסיביות של מ', שלא עשה די מאמצים להפגין לק' את חשיבותה בחייו ואף שקל מיוזמתו לנתק את הקשר עם ק' בלבד. אותה העת ק' סירבה להגיע לטיפול בתחנה לטיפול זוגי ומשפחתי.

העו"ס התרשמה כי ההורים שניהם משתפים את ק' בתכנים הקשורים למחלוקות ביניהם. העו"ס התרשמה מרכיב של הסתה, כפי הנראה לא מודעת, אצל ס' שטרם השלימה את עיבוד הפרידה, ואף האזינה לשיחות המוקלטות של ק' עם מ'.

מנגד בין היתר התרשמה העו"ס כי מ' לא שמר על קשר רציף עם בנותיו מאז הפרידה ועזיבתו בחודש ספטמבר 2016; חשף ללא הכנה את הקטינות, שטרם הספיקו לעבד את הפרידה, לבת זוגו החדשה; משתף את ק' במחלוקות הכספיות בין ההורים (תשלומים שמעביר לס'); ומדבר עם ס' בטונים תוקפניים גם בנוכחות העו"ס ולעיני הבנות.

עמדת העו"ס בתסקיר זה, עם תחילתו של ההליך, היתה כי החלופה המיטיבה עם הקטינות תהא אחריות הורית משותפת והובע חשש שקביעת משמורת בלעדית אצל ס' תוביל לפגיעה בקשר בין מ' ובין הקטינות, לרבות קיומה של הסתה לא מודעת מצד ס' של ק' כנגד מ'.

בהחלטתי בדיון מיום 4.6.18, בין היתר, אומצו גם המלצות התסקיר, לרבות בדבר הרחבת המפגשים בין מ' לקטינות הכולל הסדר של לינה בימי שני ורביעי בנוסף ללינה בכל סוף שבוע שני. כן הוריתי על המשך קיומו של ההליך טיפולי בשיתוף ההורים ביחס לק' וכן הוענקו לעו"ס סמכויות למשך שישה חודשים נוספים.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

11. ביום 3.7.18 עדכנה העו"ס בדבר הסלמה נוספת ביחסי ההורים כמו גם אל מול ילדיהם. חרף המלצת גורמי הרווחה, התעקש מ' לשתף את בת זוגו החדשה במפגשים בינו ובין הקטינות, באופן שהוביל להחמרה ביחסיו עם ק', אשר הגיעה לביתו של מ' וכתבה איומים שונים ביחס לבת זוגו ולבתה על דלת הכניסה (תצלום אף צורף לעדכון). גורמי הרווחה התרשמו כי ק' מצויה במצב רגשי קשה והיא החלה טיפול באמנות ואף הוזמנה למפגש עם העו"ס לחוק הנוער. במסגרת התערבות גורמי הרווחה אף התקיים מפגש מרגש בין מ' ובין ק', שבסיומו יצאו השניים לאכול יחדיו.

עוד עדכנה העו"ס כי לאור דיווחה של א' לס' כי מ' הכה את ו', הוגשה תלונה במשטרה ולאחר חקירת הקטינות על ידי חוקרות ילדים עלה כי מ' הכה את ו' בישבן, בעוד מ' הכחיש.

הוחלט בהסכמה על העברת המפגשים עם שלוש הקטינות למרכז הקשר ועל הפסקת הטיפול בין הצדדים, שאינו תורם לרגיעה ביחסים.

אלא שבסמוך להגשת דיווח זה, ביום 9.7.18 תואר בעדכון העו"ס כי מ' חזר בו מהסכמתו לקיום המפגשים במרכז הקשר. גלל כך ביקשה העו"ס את מעורבות בית המשפט, בין היתר גם לאור ממצאי חקירת הילדים.

לאחר קבלת עמדות הצדדים, בהחלטתי מיום 1.8.18 קבעתי דיון במעמד הצדדים והוריתי כסעד ארעי על קיומם של מפגשים במרכז הקשר בין מ' ובנותיו.

עדכון העו"ס לחוק הנוער אף הוא הוגש ביום 9.8.18 וחזר בין היתר על ממצאי חקירת הילדים, במסגרתן בין היתר דווח על מקרי אלימות של מ' כנגד א' ו-ו'.

12. קיימתי דיון ביום 23.8.18 בו חזר מ' בין היתר על התנגדותו לקיום מפגשים במרכז הקשר וטען כי יש להרחיק את ס' מהקטינות לאור ניכור הורי, ולעומתו טענה ס' כנגד העובדה שמ' בוחר שלא להימצא בקשר עם בנותיו חרף האפשרות לעשות כן במרכז הקשר. בהחלטתי בדיון, לאור נתק במפגשים בין מ' ובין הקטינות למשך כחודשיים כמו גם עצימותו הגבוהה של הקונפליקט, קיבלתי את המלצת גורמי הרווחה לחידוש הקשר בין מ' ובין הקטינות במרכז הקשר.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

13. ביום 14.10.18 הוגש תסקיר משלים באשר למפגשים במרכז הקשר וליחסי מ' וק'. בתסקיר זה בין היתר שוקף הקשר הטוב שניכר בין מ' ובין הבנות הצעירות, א' ו-ו', כמו גם הקונפליקט הנמשך עם ק', שאף סירבה להגיע למפגש אחד מתוך השניים שהתקיימו. בתסקיר, לצד ההכרה בעירובה של ק' על ידי ס' בסכסוך המשפחתי, הודגש כי מ' עצמו "... אינו עושה כל מאמץ על מנת להגיע אל בתו, ליצור עמה קשר, ולהחזיר את אמונה בו... לצערנו במקרה דנן לא ניכר כי האב עשה כל מאמץ בחודשים האחרונים....", והומלץ כי חרף סירובו, יפנה לקבלת עזרה מקצועית לשם הכרה בחלקו במצב שנוצר ובדרך לפתרו. הודגש כי מ' עומד בסירובו לקבלת טיפול מקצועי (שם).

14. בהחלטתי המנומקת מיום 27.11.18 הוריתי, בין היתר, על הותרת המפגשים במרכז הקשר לאחר שעיינתי גם בתיק החקירה המשטרתי וחייבתי את ההורים שניהם ליטול חלק בתהליך טיפולי בהובלת העו"ס.

15. בפועל, ההורים לא יישמו את החלטתי הנ"ל. מ' לא עשה דבר על מנת ליצור קשר עם ק' ולהתרשמות העו"ס מתקשה לראות את חלקו במצב שנוצר, וס' מצידה לא הביאה את ק' למפגשים במרכז קשר נוכח סירובה הנטען של הבת. ההורים עצמם אף לא החלו בהליך טיפולי. המפגשים עצמם התקיימו במרכז הקשר רק עם א' ו-ו', תוך שמ' לא יזם כל בקשה להוצאתם ממרכז הקשר (ראו למשל: תסקיר מעדכן שהוגש ביום 8.1.19).

16. בהחלטתי מיום 7.2.19 נקבעה התובענה בצוותא עם התובענה למזונות לשמיעת ראיות וניתנה הוראה בדבר הגשת תצהירי עדות ראשית.

17. ביום 15.5.19 הגיש העו"ס תסקיר מסכם (להלן: "התסקיר המסכם"). תואר בו, כי ההורים שניהם עסוקים בעניינים הכספיים שביניהם ומתקשים להתגייס לטובת ההליך הטיפולי לקבלת כלים להתמודד עם הנתק שבין מ' לקטינה ק' ולבניית דרכי תקשורת תקינים ביניהם. הובהר כי חרף הקשר החם בינו ובין א' ו-ו', פוגש בהן מ' במרכז הקשר בלבד ולא פנה בכל בקשה להוצאת המפגשים ממרכז הקשר. לדברי העו"ס, "... אי פנייתו של האב בעניין הינו מצב יוצא דופן כאשר מניסיונו רוב ההורים מבקשים לממש את אבהותם ולהרחיב את זמני השהות אל מחוץ למרכז הקשר מוקדם ככל האפשר..." (שם).

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

1 ביחס לק' הומלץ על שילוב ההורים בטיפול, לאחר שבעבר נסיון קודם הופסק על ידי מ' עד לסיום
2 תביעותיו הכספיות, והובע הרושם כי ההורים אכן עסוקים בענייניהם הכספיים באופן שמקשה
3 על התגייסותם להליך.

4
5 תואר, כי ס' היא המטפלת העיקרית בשלוש הקטינות וכי מ' לא פנה במהלך טיפול גורמי הרווחה
6 למשל עם הגנת של ו'.

7
8 בתסקיר המסכם הומלץ על קביעת משמורת שלוש הבנות אצל ס' ועל חיוב הצדדים בהליך טיפולי
9 והטלת סנקציות, על מנת לאפשר את הרחבת זמני השהות עם הקטינות ובניית מנגנון תקשורת
10 בין מ' וק'.

11
12 18. בהתאם להחלטה מיום 14.4.19 שמעתי את ק' בלשכתי בליווי עו"ס המחלקה לשמיעת ילדים.
13 הקטינה א' נשמעה במחלקה לשמיעת ילדים ודיווחה הוגש לעיוני ביום 21.5.19. דבריהן של
14 הקטינות שנשמעו יוותרו חסויים.

15
16 19. ביום 10.10.19 הגישה העו"ס תסקיר מעדכן. בתסקיר צוין פרק הזמן הממושך (כשנה) שבמהלך
17 מתקיים קשר חם בין מ' ובין א' ו-ו' במרכז הקשר, כי ניתן היה מזה זמן רב להוציא את הקשר
18 מחוץ למרכז הקשר אלא שלאור חששות ההורים עצמם והחשש שהקטינות ייחשפו למערכת
19 היחסים הטעונה בין ההורים, המפגשים ממשיכים להתקיים במרכז הקשר עצמו.

20
21 עוד צוין, כי ביום 30.7.19 החלה ק' להצטרף לביקורים של מ' עם אחיותיה במרכז הקשר תוך
22 שהאב והבת שניהם שמחו על חידוש הקשר. הודגש, כי מרקם היחסים המשפחתי סבוך ורעוע
23 ומצריך הליך טיפולי משמעותי שטרם החל.

24
25 אלא שבשלב כלשהוא חדלה ק' מלהגיע למפגשים.

26
27 20. בדיווח העו"ס שהוגש ביום 9.1.20 צוין, כי לבקשת מ' ובהסכמת ס' החל מיום 17.12.19 החל מרכז
28 הקשר לשמש מקום לקיחה והחזרה של הקטינות בלבד והמפגשים בין מ' לקטינות מתקיימים
29 מחוצה לו.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

21. בין לבין, הוגשו דיווחים נוספים של העו"ס (דיווח מיום 31.8.20 ודיווח מיום 2.2.21), בעניין שינוי יום המפגש במרכז הקשר שהצריך הסדרה גם לאחר שנודע שמ' עבר להתגורר בXX.

בעדכון מיום 31.8.20 דווח בין היתר שמ' מאחר באופן קבוע למפגשים ולמרות שיחות עימו ממשיך באיחוריו.

22. מאז, הוגש לאחרונה דיווח נוסף של העו"ס ביום 25.5.21 בדבר הסלמה קשה ביחסים שבין הצדדים, לרבות ביחס לטענות קשות של ס' כלפי התנהלות מ' בנוכחות צוות מרכז הקשר והקטינות ודיווח של מ' ביחס לתקיפה לכאורה שנקט בן זוגה של ס' כלפיו.

תמצית טענות הצדדים

23. ס' בסיכומיה, עותרת לקביעת משמורת הקטינות אצלה. ס' טוענת כי היא מגדלת לבדה את הקטינות מזה כשלוש וחצי שנים ודואגת לכל צרכיהן.

לטענתה, מ' שאמנם ביטא בכתב הגנתו רצון למעורבות בחיי הקטינות ולקביעת משמורת משותפת, בפועל במשך כשנתיים פוגש בקטינות שעה בשבוע במרכז הקשר.

ס' סבורה, כי יש ליתן הוראות להרחבת זמני השהות בהדרגה, לרבות הסדר של לינה לאחר בחינה של גורמי הרווחה. לעמדתה, לאור גילה של הקטינה ק' ותחושותיה אין מקום לחייבה במפגשים עם מ' שממילא אינם מתקיימים עוד.

24. מ' בסיכומיו עותר לקביעת משמורת משותפת.

מ' טוען, כי בתחילה המליצו גורמי הרווחה על קביעת אחריות משותפת וגם ס' דיברה בשבחו אלא, שככל שההליך התקדם חלה הסלמה בין הצדדים, לרבות בהגשת תלונות סרק של ס' כלפיו ביחס לאלימות כלפי הקטינות.

מ' טוען, כי בליבו חשש שהוצאת המפגשים אל מחוץ למרכז הקשר תגרור תלונות סרק נוספות מצד ס' שתוסיף לסכל קשר בינו לבין הקטינות, בעוד הוא מבקש לממש חובתו ההורית כלפי הקטינות בדרך של אחריות משותפת.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

בעוד שבסיכומיו (לרבות בסיכומי התשובה מטעמו) חוזר מ' ומציין את חששו מהוצאת המפגשים ממרכז הקשר, הרי שבאותה נשימה עותר הוא לקביעת משמורת משותפת לקטינות והסדרת זמני שהות שוויוניים.

מ' טוען לניכור הורי של הקטינה ק' שעה שכל ניסיונותיו לאחות הקשר עמה העלו חרס.

דיון והכרעה

25. בכל הנוגע לשאלת המשמורת, והגם שבימינו אנו פעמים רבות מונח זה, יציר הפסיקה, משמש בעיקר לשם הנחת המסד לזכאות לתגמולים והטבות שונים בקרב גורמי חוץ, לא ניתן להתעלם מהמשמעות שהוא מגלם בפועל. קרי, מיהו ההורה שעומו מתגורר קטין. זוהי, למעשה המשמורת במובנה הפיזי, כאשר האחריות ההורית ממילא וכברירת מחדל משותפת היא לשני ההורים על פי הוראות חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב – 1962, ואיננה תלויה מקום המגורים או המשמורת "הפיזית", כאמור.

דיונו, לעניין זה, יתמצה אך בשאלת המשמורת הפיזית כאמור.

בעניינו, אין למעשה מחלוקת אמיתית על כך, ששלוש הקטינות גדלות ומתגוררות בפועל אצל ס'.

מ' עצמו אף אישר בחקירתו הנגדית את טענות ס' כי לאחר הפרידה בחודש ספטמבר 2016 ועד הגשת התובענות (פרק זמן של קרוב לשנה) פגש בבנותיו פעמים ספורות בלבד (עמ' 17 – 18 לפרוטוקול; ראו גם בחקירתה הנגדית של העו"ס בעמ' 37 שורות 4 – 7 כמו גם חקירתה החוזרת בעמ' 40).

אף אין מחלוקת של ממש, כי גם כיום זמני השהות של מ' עם א' ו-ו' מצומצמים הם ורק לאחר פרק זמן ממושך ביותר שבו נוהלו המפגשים במרכז הקשר שלא לצורך, בין היתר להעדפת מ' (ראו גם עמ' 19 – 20 לפרוטוקול), כפי הנראה משמש מרכז הקשר כנקודת איסוף והמפגש הקצר עצמו מתקיים מחוץ למרכז הקשר (ראו כמשתמע מהעדכון מיום 25.5.21).

לא זו אלא שמי עצמו אף אישר בחקירתו הנגדית כי איננו מעורב כלל בהיבטים החינוכיים הקשורים עם בנותיו הצעירות, בדומה להתנהלותו כפי הנראה גם בעבר (עמ' 20 לפרוטוקול).

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

באשר לרקע לקרע בינו ובין ק', כפי שעוד יפורט בהמשך, הרי שעסקינן בקרע שאינו באחריותה
הבלבדית של ס', וגם לאב חלק משמעותי בו.

ס', כאמור, שיתפה ועירבה את ק' במיוחד לאחר הפרידה, בחוויות הפרידה באופן שאינו מותאם
לגילה ולסיטואציה שבה היתה נמצאת ולהתרשמות העו"ס לסדרי דין אף נטלה חלק בהסתה,
כפי הנראה בלתי מודעת אותה העת, כנגד מ'. אולם מאז חל שינוי בהתנהלותה הבא לידי ביטוי
בעצם קיומם של המפגשים הסדורים של א' ו-ו' עם מ' (ראו בעדותה של העו"ס בעמ' 35 – 38
לפרוטוקול). גם היום, ממשיכה מערכת היחסים העכורה שבין ההורים ליתן את אותותיה. העו"ס
עצמה הבהירה בחקירתה הנגדית כי גם ס' צריכה ליטול חלק בטיפול משולב עם מ' על מנת לסייע
לק' (עמ' 38 לפרוטוקול שורות 1-3) אולם חרף השינוי המובהק באופי התנהלותה עדיין מביעה
העו"ס חששות ביחס להתנהלות בהמשך (עמ' 38 - 39 לפרוטוקול).

מ', מנגד וכאמור, גילה בין היתר פסיביות של ממש בכל הקשור לקשר עם בנותיו. לעניין זה יש
לציין את בחירתו של מ' להיוותר בנתק ממושך בן קרוב לשנה עם בנותיו כאמור לעיל מאז רגע
הפרידה ועד להגשת התובענות לפני (ולעניין זה ראו גם המפורט לעיל וגם התרשמותה של העו"ס
ביחס להשפעת הנתק על מצבה הרגשי של ק' בעמ' 37 שורות 8 – 10 לפרוטוקול). עוד יש להדגיש
את העדפתו של מ' להתעלם מהמלצות גורמי הטיפול, ולקיים את המפגשים עם בנותיו בנוכחות
בת זוגו החדשה, כאשר בנותיו – ובמיוחד ק' – טרם עיבדו ולכל הפחות די הצורך את פרידת
הוריהן וכאשר ברקע הקונפליקט הסוער בין ההורים עצמם על רקע הפרידה. דבריו של מ' עצמו
בחקירתו הנגדית משקפים היטב את הבכורה שנתן מ' לצרכיו שלו על פני צרכי בנותיו בהקשר
זה: "... לשאלת בית המשפט באותה תקופה אתה לא רואה אותן בצורה סדירה אז למה היה
חשוב לך להביא את בת הזוג שלך אני משיב שזה לא היה החלק החשוב החלק החשוב זה לא
לבטל את עצמי יש מסגרת שזה חלק ממני ולא כפיתי על הילדים לקבל את בת זוגתי...." (עמ' 19
שורות 7 – 9 ובהרחבה עמ' 18 – 19 לפרוטוקול). לא זו אלא שהגעתו של מ' למפגשים לוותה
באיחורים חוזרים ונשנים מצידו, באופן שגרם לקטינות עגמת נפש (ראו למשל בעדכון העו"ס
מיום 31.8.20).

ככלל, דומה גם ממכלול המפורט לעיל, כי גם אם התנהלותה ההורית של ס' לא היתה חפה
מביקורת – ביקורת שגם הובעה על ידי העו"ס בשלבים שונים של ההליך ולא רק בתחילתו – הרי
שאת "מושכות" האחריות ההורית לא זנחה ס' ככלל מעת הפרידה, בעוד מ' עצמו גילה פסיביות
עקבית בכל הקשור עם הקשר עם בנותיו.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

בהתחשב בכלל המפורט לעיל, ברי מדוע בצדק המליצה העו"ס לסדרי דין בתסקיר המסכם כי משמורת הקטינות תוגדר אצל ס'. מהמלצה זו לא סתתה העו"ס בחקירתה הנגדית.

לפיכך, אני קובע את משמורת הקטינות ק', א' ו-ו' אצל אימן, ס', וזאת עד הגיע כל אחת מהן לגיל 18 או עד החלטה אחרת.

26. מכאן, לשאלת הקשר עם מ'. לסוגיה זו אדרש בשני מישורים. האחד, הקשר עם ק', נערה כבת 16 שמצויה בנתק עם אביה חרף נסיונות רבים לטיפול, עליות ומורדות. השני, הקשר עם א' ו-ו', שמתואר גם כיום כקשר חם ואוהב בין האב ובנותיו, אלא שלאור מערכת היחסים העכורה בינו ובין ס', ממשיך להתנהל שלא לצורך תוך שמרכז הקשר משמש כמוקד מרכזי עבור ההורים. במובן זה, הישענות ההורים עצמם על מרכז הקשר גם כנקודת איסוף והשבה יכול והפכה ממשענת (שהיתה אמורה להיות זמנית), למכשלה.

27. ביחס לקשר עם ק'. במשולש היחסים שבין ק' ובין שני הוריה, כפי שאף תואר לעיל ויפורט עוד להלן ניתן לומר כי לשני ההורים אחריות של ממש – בשלבים שונים – לקיומו של נתק זה.

שני ההורים היו שותפים, בשלבים שונים ובאופן שונה, להזנת מצוקתה הרגשית של ק' סביב פרידתם. הרושם המתקבל מכלל הראיות שהוצגו, כמו גם מדיווחי העו"ס, הוא שחוסר יכולתם של ההורים שניהם לעבד ולהכיל את פרידתם הסוערת, והקונפליקט הנמשך בין ההורים שניהם הוא שיצר את הכר המשמעותי לנתק שבין מ' ובין ק'.

בהקשר זה ובמיוחד בהתחשב בגילה של ק', את הנזק שנגרם לה כתוצאה מכך אין ניתן לתקן בדרך של פסיקת זמני שהות ותו לא. בראש ובראשונה על ההורים עצמם להשתלב בצוותא בהליך טיפולי שתכליתו תהא הבניית מנגנוני תקשורת תקינים ביניהם כמו גם איחוי – אולי הדרגתי – של הקשר בין מ' ובין ק'. טיוב התקשורת ההורית אף ימשיך ויסייע להם בכל הנוגע לקשר שבין מ' ובין א' ו-ו'.

לצד זאת, במיוחד לאור הקונפליקט העז בין ההורים, גם בהקשר זה יש מקום להבנות לצד החיוב האמור, מנגנון פיקוח ואכיפה על קיומו של התהליך כפי המלצת העו"ס בתסקיר המסכם מיום 15.9.19; מנגנון שישלב את העו"ס לסדרי דין כמפקחת, ויוביל להשתתפות פיצוי על הצד שלא ישתלב כראוי בהליך הטיפולי. פיצוי זה יוקדש בראש ובראשונה לצרכיה של ק' עצמה.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

28. באשר לקשר בין מ' ובין א' ו-ו', אני סבור שהגיעה העת לנתק את הקשר האנומלי – והגורדי כמעט – בין ההורים והקטינות ובין מרכז הקשר.

אין כל מחלוקת בדבר הקשר האבהי החם והאוהב בין מ' ובין א' ו-ו' וגם לדעת העו"ס עוד בשנת 2018 ניתן היה לבתק את כבלי המפגשים במרכז הקשר. אלא שחשש – ואולי חשש יתר – של כלל המבוגרים המעורבים (לרבות גורמי הרווחה שחששו מליבוי קונפליקטים נוספים בין ההורים שיוביל לנזק לקטינות), הוביל ומוביל לכך שגם כיום ממשיך מרכז הקשר להוות נקודת עוגן לקיום המפגשים וממשיך להעסיק את צוות מרכז הקשר (ראו למשל העדכון האחרון מיום 25.5.21). עיסוק זה, לא זו בלבד שספק בעיני אם תורם הוא לטובתן של הקטינות, אף גורם להקצאת משאבי ציבור על חשבון של משפחות נוספות הזקוקות לסיוע (ואולי גם סיוע חירומי ודחוף) של מרכז הקשר.

לעניין זה יפים דברים שציינתי במקום אחר:

"... יש לזכור שמרכזי הקשר הם שירות ציבורי, על כל המשתמע מכך, אשר לו עלויות המגולגלות לפתח הציבור ברובן. בהיעדר הצדקה טיפולית של ממש לכך, הקצאת משאבי ציבור אלה תבוא בהכרח על חשבון של משפחות הזקוקות להם ואשר תאלצנה להמתין לתורן, כמו גם על חשבון של הציבור; אשר יאלץ לשאת בחלק ניכר מעלויות אלה אך משום שאחד מן ההורים סבור שיהא בכך משום מרחב נוח יותר לקיום אחריותו ההורית. מרכזי הקשר אף לא נועדו לשמש כמקום מפגש ארוך טווח בין הורים וילדים כי אם כמרכז פיקוחי – טיפולי קצר טווח לגיבוש התערבויות ומתווה טיפול במשפחות הזקוקות לכך. בוודאי שאין במרכזי הקשר כדי לשמש משום פתרון של קבע להורים על מנת למלא את אחריותם ההורית..." [תלה"מ (ב"ש) 1644-04-19 מ.ד. נ' ה.ד. (מצוי במאגרים המשפטיים; 11.2.21); כן השוו: רמ"ש (חי) 44364-01-21 ב' נ' ב' (מצוי במאגרים המשפטיים; 9.3.21)].

מזה למעלה משנה משמש מרכז הקשר כמקום איסוף והשבה וגם לא' ו-ו' זכות ל"נירמול" הקשר עם אביהן, באופן שהן עצמן ייפרדו לשלום ממבנה מרכז הקשר, בעת שההורים שניהם ממלאים את אחריותם ההורית ומבטיחים הורות מיטיבה.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

29. כזכור, ס' עצמה הבהירה כי לשיטתה על מ' ליטול חלק משמעותי יותר בגידול הקטינות אולם זאת בהדרגה ומבלי שהציעה לכך תוכנית קונקרטית (ראו עמ' 10 לסיכומים). מ' עצמו ביקש בסיכומיו לאחוז במקל בשני קצותיו – מחד טען כי יש להותיר את מרכז הקשר במוקד הקשר בינו ובין בנותיו ומאידך עתר לקיום אחריות וזמני שהות שוויוניים (מבלי שהציע אף הוא תוכנית קונקרטית לשם כך, ויתכן שלא בכדי מקום בו לא ראיתי שהכחיש למעשה את טענות ס' והאמור בעדכון העו"ס לפיהן העתיק מגוריו לחיפה).

מזה מספר שנים הקטינות רגילות למפגשים מצומצמים בלבד עם אביהן וגם פערי המרחק בין מקומות מגוריהם אינם מסייעים לכך. אולם מנגד אני בהחלט סבור כי יש מקום לאפשר לקטינות שהיה נרחבת יותר עם אביהן ולא באמצעות מרכז הקשר. כפועל יוצא אני סבור שיש לאמץ מתווה הדרגתי שבו תחלנה הקטינות להיפגש עם אביהן ללא מעורבות כלל מצד צוות מרכז הקשר, תוך שבהדרגה גם תחלנה הקטינות ללון בסופי השבוע אצל אביהן. לעניין זה אינני סבור שלאחר תקופה כה ממושכת של פיקוח על המפגשים במרכז הקשר, צריכה להתעורר כל מניעה ממימוש אחריותו ההורית של מ' גם במפגשים הכוללים לינה.

על מנת להפיג את החשש שהביעו בשלבים שונים הן מ' והן העו"ס, ולטובת הקטינות בראש ובראשונה, יינתן צו שיאסור על ההורים להטריד האחד את השניה בכל דרך. צו זה איננו בבחינת צו לאיסור תקשורת, כי אם צו המחייב את הצדדים להתנהל זה מול זה בדרך ארץ ובלשון ראויה.

לצד זאת, אטיל על העו"ס תפקידי פיקוח והטמעתה של תוכנית זו, ובמקביל תינתנה הוראות אכיפה הטומנות בחובן סעד כספי לצד אשר יפר את קיום זמני השהות.

סיכום ביניים

30. א. אני קובע את משמורת הקטינות ק', א' ו-ו' אצל אימן, ס', עד הגיע כל אחת מהן לגיל 18 או עד החלטה אחרת.

ב. אני מחייב את ההורים שניהם לפנות להליך טיפולי **אצל מטפל אחד** לשם הבניית מנגנוני תקשורת וקבלת החלטות יציבים ביניהם ביחס לבנותיהם וכן לשם איחוי הקשר בין מ' ובין ק'.

ככל שההורים לא יגיעו ביניהם לכלל הסכמה על אודות זהות המטפל אני קובע כי ההורים ישתלבו בטיפול אצל גב' נ.כ.ש.. היה ומסיבותיה שלה המטפלת עצמה לא תוכל ליטול על עצמה את הטיפול, תקבע את זהות המטפל החילופי העו"ס לסדרי דין.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

ג. אני קובע בזה כי החל מיום 22.12.21 יחדל מרכז הקשר להיות חלק משגרת המפגשים בין מ' ובין א' ו-ו', לרבות כמקום איסוף והשבה של הקטינות. תחת זאת, תתווה העו"ס לסדרי דין עם ההורים מקום מוסכם שבו יבוצע האיסוף וההשבה של הקטינות ביום המוסכם שבו מתקיימים זמני השהות. ככל שלא יגיעו ההורים לכלל הסכמה אחרת אני מורה שהמפגש עם הקטינות יימשך לכל הפחות שלוש שעות והעו"ס תקבע אל מול ההורים את זמני האיסוף וההשבה. היה וההורים לא יגיעו לכלל הסכמה גם באמצעות העו"ס באשר למקום האיסוף וההשבה, אני מורה כי מקום האיסוף וההשבה יהיו מפתח הבניין שבו מתגוררת ס'.

ד. בנוסף אני מורה כי החל מחודש פברואר 2022 יחלו הקטינות א' ו-ו' ללון אצל אביהן, מ', מדי סוף שבוע שני. מ' יאסוף את הקטינות ביום שישי ממסגרות החינוך וישיבן שעה אחרי צאת השבת למקום המוסכם או לפתח הבניין, כמפורט בסעיף ג' לעיל.

ה. ההורים יציגו לעו"ס לסדרי דין תוך 30 יום אסמכתאות בדבר השתלבות בטיפול כמפורט בסעיף ב' לעיל.

היה ואיזה מן ההורים לא ישתלב בטיפול מכל סיבה שהיא, או ככל שהמטפל יבהיר כי הטיפול הופסק בעטיו של אחד ההורים, ישלם הוא להורה השני תוך 30 יום פיצוי בסך 7,500 ₪, שתכליתו הבטחת האפשרות להענקת טיפול לק', גם בעת הגיעה לבגרות וככל שתחפוץ בכך.

ההורה שלו ישולם הפיצוי יפקיד את סכום הפיצוי בתוכנית חסכון סגורה **על שמה של ק'**, עד הגיעה לגיל 18 שניתן יהא למשכה לטובת טיפול פסיכולוגי לק' בלבד. בעת הגיע ק' לגיל 18 תוכל ק' עצמה למשוך את הסכום לכל מטרה. ההורה שלו שולם הפיצוי יציג לעו"ס לסדרי דין תוך 20 יום מקבלת הפיצוי אישור בדבר הפקדת הסכום בתוכנית חסכון כאמור.

ו. הורה שלא יקיים את סדרי השהות בין מ' ובין א' ו-ו' (למעט כח עליון של ממש דוגמת מחלה המגובה באישורי מחלה עדכניים, ומובהר בזה כי שיקולי עבודה אנם בבחינת כח עליון) ישלם להורה השני פיצוי בסך 500 ₪ לכל מפגש ביום חול ו – 1,500 ₪ בגין מפגש בסוף שבוע.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

את הסכומים שישתלמו יפקיד ההורה לו שולמו הסכומים בחלקים שווים בתוכניות חסכון
סגורות על שמן של א' ו-ו'. בעת הגיען לגיל 18 תוכלנה א' ו-ו' למשוך
את הסכומים בתוכניות החסכון על שמן, ככל שיהיו כאלה, לכל מטרה.

מעת ביצוע תשלום ראשון כאמור, יציג לעו"ס ההורה שלו שולמו הכספים תוך 20 יום אישור
בדבר הפקדת הכספים בתוכנית חסכון כאמור.

ז. אני מסמיך את העו"ס לסדרי דין שבמקום מגורי הקטינות לפקח, לתאם ולהסדיר הצריך
הסדרה בהתאם לאמור לעיל, וזאת מכח הוראות סעיפים 19 ו-68 לחוק הכשרות המשפטית
והאפוטרופוסות, התשכ"ב – 1962. תוקף ההסמכה לשנתיים מהיום.

ח. אני אוסר על ההורים לערב את הקטינות בכל דרך ובכל צורה במחלוקות ביניהם, לדבר סרה
באזניהן ולאזניהן על ההורה השני.
כן אני אוסר על ההורים שניהם להטריד האחד את השניה בכל דרך וזאת למשך שישה
חודשים מהיום. אין בכך למנוע תקשורת עניינית ומכבדת בין ההורים עצמם ובוודאי שאין
בכך כדי למנוע השתלבות ההורים בטיפול או קיום זמני השהות.

מכאן, לתביעת המזונות.

מזונות הקטינות - תלה"מ 17-08-19063

31. בכתב התביעה שהוגש ביום 9.8.17 העמידה ס' את הוצאותיה של כל קטינה על סכום יסודי של
2,600 ₪ לחודש, את הוצאות המדור ואחזקתו על סך 4,000 ש"ח לחודש ועתרה לחיוב מ' בנשיאה
בשיעור 80% מההוצאות גם ביחס להוצאות רפואיות חריגות והוצאות חינוך.

32. בהחלטה מיום 14.9.17 חויב מ' במזונותיהן הזמניים של הקטינות בסכום יסודי של 6,000 ₪
לחודש (2,000 ₪ לחודש לכל קטינה) והצדדים חויבו לשאת בתשלומי המשכנתא שווה בשווה, עת
הובא בחשבון כי שכרה של ס' עומד לכאורה על 6,000 ₪ לחודש לעומת שכרו של מ' שהוערך בכ-
17,500 ₪ לחודש. בקשת רשות ערעור שהוגשה על החלטה זו נדחתה (רמ"ש 17-10-45967).

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

33. בדיון שהתקיים ביום 4.6.18 הוברר שס' אינה נושאת בחלקה בהוצאות המשכנתא ובנסיבות אלה, הוריתי על העמדת שיעור המזונות הזמניים היסודי שנפסק על סכום של 4,850 ₪ לחודש. לצד זה נקבע, כי היה וס' תישא במחצית הוצאות המשכנתא, יוותר שיעור המזונות הזמניים כפי שנפסק במקור.

תמצית טענות הצדדים

34. ס' בסיכומיה ביקשה להעמיד צרכיה של כל קטינה על סך מצטבר של 1,725 ₪ לחודש (צרכים מינימליים שקצבה בתוספת חלקו של מ' מעלות צרכים נוספים לרבות בילוי והוצאות רכב בסך של 175 ₪ לחודש). בנוסף, עותרת ס' לחיובו של מ' בשיעור 50% מהוצאות המדור בתוספת הוצאות אחזקת מדור כוללות בסכום של 4,000 ₪ (שלטענתה הועמד על שיעור זה בכתב התביעה).

ס' סבורה, כי מלכתחילה יש לחייב את מ' במלוא כלכלת הקטינות נוכח זמני השהות בפועל ופערי השכר ביניהם ולמצער, עותרת לחיובו בתשלום קבוע עבור מזונות הקטינות ואחזקת מדורן בסך כולל של 8,325 ₪ לחודש (1,725 ₪ מזונות ו- 1,050 ש"ח אחזקת מדור עבור כל קטינה), כמו גם 50 אחוזים מהוצאות כל מדור שיהא ובצירוף 80% מכל הוצאה חריגה.

ס' טוענת לפערי שכר משמעותיים בין הצדדים, באופן שבעוד היא משתכרת 8,000 ₪ ברוטו לחודש שכרו של מ' עומד על 25,000 ₪ לחודש בממוצע ולו הכנסה נוספת ממשיכת כספים מאופציות של החברה.

35. לטענת מ', ס' לא פירטה חלקה היחסי של כל קטינה בנפרד אלא הציגה חישוב סכומים לינארי בכתב התביעה שאינו משקף את צרכיהם האמיתיים של הקטינות שאף לא הוכחו כדבעי.

מ' מבקש להביא בחשבון כי עם ס' והקטינות מתגוררים גם בן זוגה החדש וילדיו, שאין הוא אחראי לכלכלתם.

כן טוען מ', כי הריונה של ס' ולידת ילדה מבן הזוג החדש היא הסיבה העיקרית מדוע אינה עובדת בהיקף משרה מלאה וביכולתה להשתכר סכומים גבוהים יותר.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

הדין החל

36. החוק לתיקון דיני משפחה (מזונות), התשי"ט – 1959 (להלן: "החוק"), הוא שמתווה את מסגרת הדיון בענייננו (בדגש על סעיפים 3, 3א, 6 ו- 7 לחוק זה). המודלים שהופעלו בפסיקה על מנת ליישב בין הוראות הסעיפים השונים שבחוק ולהידרש לאופן הראוי לפסוק מזונות קטינים שהדין האישי לא חל עליהם דומה במידה רבה למודלים מאוחרים יותר שנבחנו לאור פסק הדין בנוגע לפסיקת מזונות קטינים שהדין העברי חל עליהם בבע"מ 919/15 [לעניין זה השוו, בין היתר: ע"מ (ת"א) 1098/07 פלוני נ' אלמוני (מצוי במאגרים המשפטיים; 31.8.08); עמ"ש (חיפה) 42513-09-14 א.ש נ' י.ש (מצוי במאגרים המשפטיים; 4.1.15); עמ"ש (חיפה) 36735-10-17 י.ב.נ' ו.ב. (מצוי במאגרים המשפטיים; 5.1.118); עמ"ש (חיפה) 20634-04-18 פלוני נ' פלונית (מצוי במאגרים המשפטיים; 7.2.19); עמ"ש (ת"א) 33549-04-16 פלוני נ' אלמוני (מצוי במאגרים המשפטיים; 2.11.17); תמ"ש (ב"ש) 21022-02-10 (מצוי במאגרים המשפטיים; 21022-02-10); תמ"ש (ב"ש) 3169-07-13 א.פ.נ' ו.פ. (מצוי במאגרים המשפטיים; 30.10.14); תמ"ש (י-ם) 5919-07-14 נ.ק.נ' א.ק. (מצוי במאגרים המשפטיים; 23.11.17)].

המכנה המשותף לכלל המודלים שהוצעו בפסיקה הוא כי ככלל בעת פסיקת מזונות קטינים שהחוק חל על עניינם, המשתנים המשמעותיים לפסיקה הם יכולותיהם הכלכליות של ההורים (לרבות הכנסותיהם הפנויות), צרכי הקטינים, וכן זמני השהות אצל כל אחד מן ההורים. זאת בעמ"ש 33549-04-16 הנ"ל אף הבהיר בית המשפט המחוזי בתל-אביב – יפו, כי באופן מעשי, עקרונות הפסיקה דומים לאלה שחלים עתה בעניינם של קטינים מעל לגיל 6 שהדין העברי חל בעניינם.

יכולותיה הכלכליות של ס'

37. הגם שמתצהירה ובאסמכתאות שצורפו לו נלמד כי ס' משתכרת מעבודתה כ- 6,000 ₪ נטו (לאחר ניכויי חובה), בחקירתה הנגדית הבהירה ס' שמאז חודש יוני 2019 החלה לעבוד בתפקיד משרדי במשרד רו"ח ובו משתכרת כ- 8,000 ₪ ברוטו (עמ' 9 – 10 לפרוטוקול). על כך, למעשה, אין עוד חולק (ראו סעיף 31 לסיכומי מ' וסעיף 40 לסיכומי ס').

בנסיבות אלה, אני מעמיד את פוטנציאל ההשתכרות של ס' על סך 7,000 ₪ לחודש (שכרה ברוטו לאחר ניכויי החובה).

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

מעבר לאמור, אין מחלוקת כי הלכה למעשה ס' איננה נושאת בתשלום החודשי עבור המשכנתא לדירה המשותפת שבה מתגוררים היא והקטינות, שבו נושא מ'. כמובן שזכויותיה של ס' בדירה המשותפת אף הן חלק מהערכת יכולותיה הכלכליות.

בנסיבות אלה, אעמיד את הכנסתה הפנויה של ס' על מלוא פוטנציאל ההשתכרות שלה כאמור לעיל.

לטענת ס' בתצהירה – בניגוד לעתירתה בסיכומיה - הוצאות אחזקת המדור הכוללות עבור הדירה בה הן מתגוררות, מגיעות לכדי 1,250 ₪ לחודש (סעיף 16 לתצהירה). עסקין באמין סביר (שכן צרופות תצהירה שהוגשו בערבוביה וללא סדר אינן תומכות בתזה שהציעה בסיכומיה, לפיה הוצאות אחזקת המדור גבוהות פי כמה).

יכולותיו הכלכליות של מ'

38. מ' לא התייחס בסיכומיו ליכולותיו הכלכליות אולם ניתוח אחד עשר תלושי השכר שצירף לתצהירו, לחודשים אוקטובר 2018 עד אוגוסט 2019, תומך בעיקרו בעמדת ס' בסיכומיה, בדבר פער של ממש בין יכולות ההורים.

ניתוח תלושי השכר מגלה כי שכרו הממוצע לתקופה הנ"ל, לרבות בונוס בחודש מרס 2019 כמו גם שווי מניות (בתכנית ESPP), עומד על כ – 19,403 ₪ לחודש נטו (לאחר ניכויי חובה).

גם למ' זכויות בדירה המשותפת שיובאו בחשבון כחלק מהערכת יכולותיו הכלכליות הכוללת.

כפועל יוצא, ומשמ' למעשה לא חלק על כך אף לא בסיכומיו, אני קובע כי פוטנציאל ההשתכרות שלו עומד על כ – 19,403 ₪ לחודש.

בתצהירו טען מ' כי הוא שוכר דירה מאחותו בתשלום חודשי של כ – 1,500 ₪ לחודש (ראו גם נספח ב' לתצהיר). לאחר שמיעת הראיות כאמור, התברר הן מדיווח העו"ס והן מטענות ס' כי מ' כפי הנראה עבר להתגורר בXX ולכל הפחות לא חלק על כך בכתבי הטענות שהוגשו לאחר הגשת הסיכומים.

כך או אחרת, לענייננו אניח כי הוצאותיו של מ' למגורים מגיעות לסך האמור.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

בנוסף, אין לשכוח כי אין מחלוקת בדבר נשיאתו של מ' לבדו בהוצאות המשכנתא וביטוח המשכנתא בגין הדירה המשותפת, המגיעות לכ – 2,500 ₪ לחודש (ראו גם סעיף 15 לתצהיר ס').

כפועל יוצא, בניכוי דמי המדור עבורו כמו גם הוצאות המשכנתא וביטוח המשכנתא (הגם שאלה רלוונטיים אך ורק עד לפירוק השיתוף בבית), מגיעה הכנסתו הפנויה של מ' לכ- 15,403 ₪ לחודש.

יוצא אפוא, כי הכנסתו הפנויה של מ' היא כפי 2.2 מהכנסת ס'.
ככל שלא נביא בחשבון את תשלומי הדירה המשותפת בראייה צופת פניה עתיד (שכן הלכה למעשה מעת פירוק השיתוף לא ירבצו אלה אך שכמו של מ' בלבד וממילא גם עתה הם מובאים בחשבון), מגיעה הכנסתו הפנויה של מ' אף לסך של כ – 18,000 ₪ ; כפי 2.6 מהכנסתה של ס'.

כך או כך, יוצא כי הכנסתו של מ' נעה על כ- 70 אחוזים מהכנסתם הפנויה המצרפית של ההורים.

באשר להוצאותיו, טען מ' כי יש לו הוצאות רבות, בכלל זה הלוואות שניטלו עוד בתקופת החיים המשותפים. אולם גם אם אלה הם פני הדברים ממילא המקום להידרש להתחשבנות הונית בגין חיי השיתוף הוא בהליך הרכושי המתנהל.

צרכי הקטינות

39. חרף פירוט נפרד של צרכיה של כל אחת מהקטינות, ביקשה כאמור ס' להעמיד את צרכי הקטינות על חזקות הצרכים המינימליים של קטינים בתוספת סכום של כ – 175 ₪ לחודש עבור כל קטינה להוצרות נוספות ודלק (ראו בסעיפים 34 – 36 לסיכומיה).

לעומת זאת, מ' טען להפרזה בהצגת צרכי הקטינות ושב בסיכומיו והלין על אי פירוט צרכי הקטינות באופן נפרד לכל אחת מהן.

לעניין זה אציין, כי בהחלטתו בבקשת רשות ערעור שהוגשה על החלטת המזונות הזמניים, התייחס בין היתר בית המשפט המחוזי הנכבד לסוגיה זו תוך שהבהיר כי בהמשך יש לצפות שרמת הפירוט והביסוס של טענות הצדדים שניהם תעלה (רמ"ש 17-10-45967 ; החלטה מיום 6.11.17).

40. עיון בנספחים שצורפו באסופה אחת ללא כל פירוט ואבחנה לרבות בין הוצאות כלליות עבור מכלול התא המשפחתי המתגורר בדירה ובין כל אחת מהקטינות בנפרד אכן איננו מגלה רמת

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

פירוט מספקת שתאפשר לקבוע על יסוד הראיות שצורפו צרכים נקודתיים ומובחנים של כל אחת
מן הקטינות.

יחד עם זאת, ומקום בו ס' למעשה מבקשת בסיכומיה להסתמך על סכומים שכלשעצמם אינם
חורגים מחזקות צרכי המינימום הקבועות בפסיקה, בוודאי שאין באופן הצגת הדברים בראיותיה
משום פגם המוביל לאיונו הכולל של ההליך.

שכן למעשה, לא ראיתי שאף לא מ' עצמו טוען כי צרכי הקטינות נמוך מהצרכים שנקבעו בפסיקה
כצרכים מינימליים ואשר מגיעים גם עד כדי 1,800 ₪ לחודש לקטין המתגורר בבית מרכזי אחד
(בכפוף לכלל ההוצאה השולית הפוחתת לכל קטין, כקביעת הלכת ורד).

זאת ועוד, כאשר מביאים בחשבון את הכנסותיהם הפנויות של הצדדים (שלא השתנו רבות גם לא
לאחר שתנאי עבודתה של ס' השתפרו כמפורט לעיל), ואשר נכון להיום מגיעות לכדי 22,400 ₪
לחודש, טענה פוטנציאלית לפיה צרכי הקטינות נמוכים מחזקות הצרכים המינימליים, היא טענה
מוקשית בעיקרה.

41. בהינתן כל אלה, בהתחשב ברף העליון של חזקות צרכי המינימום לקטינים (כמפורט לעיל) ;
בהנחה שהקטינות לא חיו גם בעבר ברמת חיים מינימלית גרידא לאור רף ההכנסות המצרפי של
ההורים ; ובהתחשב בהוצאה השולית הפוחתת עבור כל קטינה (הלכת ורד), אני סבור שנכון
להעמיד את צרכיה הכוללים של כל אחת מן הקטינות על סך 1,700 ₪ לחודש.

42. לכך יש להוסיף הוצאות אחזקת מדורה של כל קטינה. כאמור, הסכום לו טענה ס' בתצהירה הוא
סכום סביר ולפיכך אני קובע כי צרכי אחזקת מדור הקטינות מגיעים לכ – 210 ₪ לחודש לכל
קטינה.

43. מכאן להוצאות המדור. דמי המדור בהם נושא מ' היום בעבור הקטינות עומדים למעשה על
מחצית מהתשלומים ההוניים בעבור הדירה המשותפת, כ – 1,250 ₪ לחודש (שהם מחצית
מהסכום שכאמור נושא בו מ' לבדו עבור הדירה המשותפת, בסך כ – 2,500 ₪ לחודש).

כזכור, מ' עתר שלא להידרש לסוגיית המדור הרעיוני אם וכאשר יפורק השיתוף בדירה. אלא
שאיני שותף לעמדה זו במקרה שלפני. מנגד, אינני שותף לעמדתה של ס' לפיה יש לחייב את מ'
במדור הקטינות ללא קביעת רף מירבי רעיוני.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

עסקינן בהורים המנהלים סכסוך מורכב וממושך הפוגע לא רק בהם כי גם בבנותיהם כפי שהרחבתי עוד לעיל. מקום בו מזה שנים קנה המידה למדורן של הקטינות נשען על התשלום ההוני, ועת תשלום זה כשלעצמו הוא סביר בהחלט, אני בדעה שיש להביא אותו בחשבון כנקודת המוצא לרף הרעיוני המירבי לפסיקת מדורן של הקטינות. בכך, יימנע מההורים ומבנותיהם עוד סכסוך מיותר באופיו בעתיד, אם וכאשר יפורק השיתוף בדירה. אלא שאין בכך כדי להוות נקודת סיום, שכן לעניין זה אני סבור כי הוצאות מדור כוללות סבירות (שכירות או הלוואת משכנתא) באזור מגורי ס' יכולת גם להגיע עד כדי 3,000 ₪ לחודש.

כפועל יוצא, עד לפירוק השיתוף בדירה ייגזר מדורן של הקטינות מתשלומי ההון שעל ההורים לשלם בעבור הדירה (כ- 2,500 ₪ לחודש).

עם פירוק השיתוף בדירה, ימשיך מ' לשלם עבור מדורן של הקטינות בהתאם למדרגות הנהוגות בדין (50% לשלוש הקטינות ; 40% לשתי קטינות ; 33% לקטינה אחת), עד לתקרה מירבית של 3,000 ₪ לחודש.

זמני שהות ויישום אופרטיבי

44. כאמור לעיל, הראיתי כיצד זמני שהות בפועל של מ' עם בנותיו הקטינות – גם א' ו-ו' – מצומצמים עד מאד כאשר בינו ובין ק' קיים נתק. קבעתי לעיל זמני שהות רחבים יותר, במגמה להעמיק את הקשר בינו ובין הקטינות. אולם גם זמני שהות אלה – על בסיס נסיון העבר אף הם כמו גם על יסוד המעבר שלא הוכחש לצפון הארץ – מצומצמים מאד ואף לא מגיעים כדי שהות של כעשרה אחוזים מן הזמן עם א' ו-ו'.

כפי שהצבעתי לעיל וכפי שאראה עוד להלן, גם למ' חלק של ממש במצב זה (החל בפעמים ספורות במהלך כשנה שבהם פגש את בנותיו לאחר הפירוד, וכלה בדינמיקה הסוערת וההפכפכה של הקונפליקט ההורי כפי שתואר לעיל).

עולה גם מדבריו של מ' בחקירתו הנגדית כי למעשה, אין הוא חולק על כך שבשנים האחרונות אולם גם קודם לכן, ס' שימשה כהורה הדומיננטי בחלק ניכר משגרת יומן של הקטינות (ראו גם לעיל לרבות בדבריו של מ' בעמ' 20 לפרוטוקול). פסיקת מזונות על בסיס תחשיב חשבונאי גרידא של מכלול צרכי הקטינות בהתאם ליחס ההכנסות של ההורים אל מול צרכיהם בעת השהייה אצל

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

כל אחד מן ההורים בלבד עלול לשיטתי במקרה שלפני לחטוא למכלול ההוצאות הכרוכות באחריות ההורית שקשות לכימות כספי מדויק (לעניין זה יש להזכיר את מכלול האזהרות שהובעו בפסיקת בתי המשפט מפני שימוש בלבדי בנוסחאות שונות, ולעניין זה השוו, בין היתר: עמ"ש 20634-04-18 וכן עמ"ש 42513-09-14 שנזכרו לעיל).

בהתחשב אמור, אני סבור שנכון יהיה במקרה שלפני להעמיד את שיעור נשיאתו של מ' בצרכיהם הכוללים של הקטינות על כ - 90 אחוזים ממכלול הצרכים הקשורים במזונותיהם ואחזקת מדורן, ובסה"כ על סך של 5,100 ₪ לחודש.

בנוסף, אני סבור שהכללים הנוהגים בדיון ביחס להוצאות מדור הקטינות, כמפורט לעיל, משקפים כהלכה את אחריותו של מ' לשאת במדור זה. בהקשר זה אציין, כי מ' טען כי בדירה המשותפת מתגורר גם בן זוגה של ס'. אולם לא זו בלבד שלא ראיתי שס' נחקרה על כך ודי בכך כדי לא להידרש לטענה, הרי שאין חולק שגם למ' בת זוג. כפועל יוצא, חזקה שדיון בהכנסותיו הכוללות של כל תא משפחתי חדש ומורחב כשלעצמו יכול להביא לתוצאות שאף אינן עולות בקנה אחד עם האינטרס של מ' עת היה מקום גם להידרש למכלול הכנסותיה של בת זוגו הנטענת.

45. באשר להוצאות החריגות. לעניין זה יש לזכור שתשלום הוצאות אלה – שאינן צפויות פעמים רבות ולפיכך אינן ניתנות בהכרח לכימות כספי מדויק מבעוד מועד – נגזר בראש ובראשונה מהאחריות ההורית. תשלום הוצאות זה איננו נגזר בעיקרו המכריע משהות אצל הורה זה או אחר אולם במקרה שלפני, בוודאי שגם בהתאם להוראות **החוק**, יש להביא בחשבון את יחס הכנסותיהם הפנויות של ההורים. לפיכך יחס הנשיאה בהוצאות אלה יהא 70 אחוזים בידי מ' ו - 30 אחוזים בידי ס'.

46. סיכום אופרטיבי של מכלול האמור לעיל מוביל לתוצאה הבאה:

א. מ' ישלם עבור מזונות הקטינות ואחזקת מדורן סך של 5,100 ₪ לחודש (בחלוקה שוויונית לכל קטינה).

ב. בנוסף, עבור מדור הקטינות ישלם מ' את מחצית מתשלומי המשכנתא וביטוח המשכנתא וזאת כל עוד לצדדים יהיו זכויות שוות בדירה המשותפת. החל מעת פירוק השיתוף בדירה, ככל שיפורק השיתוף, ישלם מ' עבור מדורן של הקטינות בהתאם למדרגות הנהוגות בדיון (50% לשלוש הקטינות; 40% לשתי קטינות; 33% לקטינה אחת), עד לתקרה מירבית של

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

3,000 ₪ לחודש. זאת, בכפוף להצגת אסמכתאות מתאימות (הסכם שכירות חתום אל מול משכיר או מסמכי הלוואות לדיור). החיוב במדור אף הוא כדין מזונות לכל דבר.

ג. חלוקת הנשיאה בהוצאות החינוך והרפואה החריגות, כפי שהוגדרו בסעיף א' בעמ' 4 להחלטת המזונות הזמניים מיום 14.9.17, תחול שבעים אחוזים על מ' ושלושים אחוזים על ס'. תשלומים אלה דינם כדין מזונות. מעבר לאמור, יוותר החיוב בנשיאה בהוצאות החריגות כפי שהוגדר בהחלטת המזונות הזמניים.

ד. החיוב הוא מעתה ואילך, כאשר עד למועד זה, על מנת למנוע התחשבנויות מיותרות הנובעות בין היתר מהשינוי המסוים בסכום המזונות היסודי כמו גם מהשינוי ביחס הנשיאה בהוצאות החריגות, כמו גם בחזקות המחילה ביחס למזונות קטינים, תחולנה הוראותי הקודמות.

ה. החיוב הכולל כמפורט לעיל הוא עד הגיע כל קטינה לגיל 18 או סיום לימודי יב', לפי המאוחר. בעת השירות הצבאי (חובה) או לאומי, יעמוד החיוב על שלישי.

ו. דמי המזונות יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן האחרון שפורסם עד עתה ויעודכנו כל שלושה חודשים ללא תשלום הפרשי הצמדה רטרואקטיבי. כל תשלום שלא ישולם במועד יישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהמועד שנקבע לתשלום ועד לתשלום בפועל.

מכאן, לתובענה הנוספת.

תובענה נזיקית ובגין לשון הרע תלה"מ 18-12-72460

47. בכתב התביעה שהוגש ביום 31.12.18 עתר מ' לפיצוי בסכום של 150,000 ₪.

48. במוקד התובענה טענה של מ' בדבר קיומו של ניכור הורי חמור של בנותיו לו אחראית ס', בפרט הקטינה ק' כלפיו וסיכול קשר תקין בינו לבין הקטינות, כמו גם המרת דתן של הקטינות בלא ידיעתו והסכמתו.

49. לשיטת מ' בכתב התביעה מתקיימת במקרה דנן עוולה של הפרת חובה חקוקה בגין פגיעה בזכותו החוקתית להורות כמו גם עוולת הרשלנות זאת בגין מעשי ס' שהובילו לניכור הורי. עוד טען מ' טען לקיום נזק נפשי, עוגמת נפש וסבל בגין מניעת קשר סדיר ובריא בינו לבין בנותיו לאורך תקופה

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

ומניעת קשר עם ק'. כן לטענתו, חומרת הפרסום, הביזוי וההשפלה שהם פועל יוצא מההסתה של
ס' כנגדו מהווים גורם משמעותי בקביעת גובה הפיצוי לו עתר.

תמצית טענות הצדדים

50. בסיכומיו טוען מ', כי ס' פעלה לסכל מפגשים בינו לבין הקטינות ודאגה להשחית צעצועים ומתנות
ששלח לבנותיו. כמו כן, הגישה תלונות סרק נגדו במשטרה ביחס לאלימות, אותה מכחיש, כלפי
הקטינות. התנהלות ס' מהווה לשיטתו הסתה זדונית וניכור הורי, ויש מקום להטיל עליה
אחריות נזיקית בגין עוולת הרשלנות. לכך, טוען מ', מתווסף נדבך נוסף של לשון הרע נוכח השחרת
דמותו עד כי ק' סולדת ממנו.

51. ס' בסיכומיה טוענת כי אופן הגשת התובענה ועיתוי הגשתה נועדו לשפר עמדות מבחינתו של מ',
כהכנה להתחשבות הרכושית שביניהם, ותו לא.

לטענתה, התביעה לוקה בפגמים ראייתיים, לרבות בחירתו של מ' שלא להעיד עדים פוטנציאליים
רלוונטיים כדוגמת בת זוגו.

לטענת ס', הרקע למתחים שבין מ' ובין ק' טמון במעורבות בת זוגו של מ'. בראייתה, היא מצידה
פעלה לשם השגת פיוס בין מ' ובין ק' שאמנם צלח אך לא האריך ימים, זאת בשל התנהלות מ'
עצמו שלא הגיע למפגשים עם ק'.

באשר לקטינות א' ו-ו', טוענת ס' כי הן שמחות להיפגש עימו ומסתדרות עימו, כך שלא ברורות
פשר טענותיו בעניינן.

למעשה, ס' טוענת כי היתה זו בחירתו של מ' לפני כשלוש וחצי שנים להוציא עצמו מחייהן של
הקטינות ואין לו להליך אלא על עצמו.

דיון והכרעה

52. לאחר ששמעתי הצדדים ועיינתי במכלול המצוי בתיק הגעתי לכלל מסקנה שדין התביעה
להידחות, בעיקר מקום בו נסיבותיו העובדתיות של המקרה דגן אינן מגבשות תשתית בדבר קיומו
של ניכור הורי מכוון וזדוני מצד ס', במובחן מקיומה של סרבנות קשר מצידה של ק' בלבד כלפי
מ'.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

53. הגם שככלל נוהגים בתי המשפט לענייני משפחה לבחון בזהירות רבה תובענות נזיקיות גלל אירועים בתוך המשפחה, אכן הוכרה בפסיקה האפשרות לחייב בן משפחה בנזיקין גלל מעשים שביצע. בכל הקשור עם תופעת ההסתה והניכור ההורי, כבר הבהיר בית המשפט לענייני משפחה כי אין מקום לעשות שימוש ביחסי ההורים והילדים ככלי במאבקי ההורים:

"... יידע כל הורה מנכר, כי לא ניתן להשתמש בנשק של הסתה וניכור הורי. כשם שהגט לא יכול לשמש כלי ואמצעי להשגת הישגים רכושיים או אחרים במסגרת מאבק הגירושין, כך לא יכול הורה, לרתום את ילדיו ולהשתמש בהם ככלי לניגוד הצד השני או כאמצעי למימוש נקמה ו"ענישה". הורים צריכים לדעת, כי הם ישלמו מחיר כבד אם יתברר שהם בזדון, הסיתו את הקטין כנגד ההורה השני... " [תמ"ש (ת"א) 3970-06-15 פלוני נ' פלונית (מצוי במאגרים המשפטיים; 26.8.16; פסקה 8 לפסק הדין; הדגשה לא במקור – ב.ש); כן השוו, למשל: עמ"ש (ת"א) 8965-10-20 פלונית נ' פלוני (מצוי במאגרים המשפטיים; 20.1.21)].

54. אלא שלא כל מקרה של סרבנות קשר הוא תולדה של ניכור הורי. לא כל מקרה של סרבנות קשר הוא תולדה של הסתה בזדון (כפי שלו נדרש בין היתר בית המשפט בפרשת פלוני דלעיל). לא כל מקרה של סרבנות קשר הוא תולדה התנהלות זדונית "חד סטרית" מכיוונו של הורה אחד. גם במקרה שלפני שוכנעתי כי תמונת הנתק שבין ק' ובין מ' היא תולדה של מציאות מורכבת הרבה יותר מן התמונה החד ממדית שביקש מ' לצייר.

55. אין כפי הנראה חולק כי נכון לעת הזו ק' מסרבת להיות בקשר עם מ'. גילה הקשה ועודנו מקשה על נסיונות הטיפול. אלא שבניגוד לק', אין מחלוקת כי א' ו-ו' מקיימות קשר חם עם מ' שאיננו נמנע בכל דרך על ידי ס'. מכאן, שסימן שאלה של ממש מונח בבסיסו של הדיון בענייננו, מקום בו למעשה עיקר התשתית לה טוען מ' נעוץ בקונפליקט אל מול ק' ובסרבנות הקשר מצידה. מדוע, לשיטת מ', לא פעלה ס' לאורך כל שנות ניהולו של ההליך, להרחיק את א' ו-ו' ממנו? מדוע, לשיטתו, היתה פעולה זדונית זו נחלתה של ק' בלבד?

במיוחד לאור גילן הצעיר של א' ו-ו' בעת הפרידה ולאחריה והיעדרותו הממושכת של מ' מחייהן לאחר הפירוד ועד להגשת התובענות, לא מצאתי בסיכומי מ' הסבר מניח את הדעת לפער

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

המשמעותי בין הקשר החם עם בנותיו הצעירות ובין הנתק מק'. הוא הדבר גם בדבריו בחקירתו הנגדית (ראו למשל בעמ' 22 שורות 17 – 19 לפרוטוקול).
פער זה שולל כשלעצמו את התזה לפיה למעשה הנתק אחראית אם, שבזדון פעלה להרחיק אב מילדיו.

56. אכן, כפי שצינתי כבר לעיל, במיוחד בתחילת ההליך התרשמה העו"ס לסדרי דין מרכיב של הסתה בלתי מודעת של ס' כלפי מ', למולה של ק'. ס' בין היתר הקליטה את שיחות ק' ומ', לא הצליחה לראות במ' היבטים חיוביים, שיתפה את ק' בנסיבות הפרידה וכפי שכצוין בתסקיר הראשון, "...
ניכר כי האם כפי הנראה שלא במודע מסיתה את הבת ק' כנגד אביה..." (עמ' 6 – 7 לתסקיר הראשון ; ראו גם בתסקיר המשלים מיום 14.10.18).

ס' עצמה אף לא הכחישה את תחושותיה הקשות כלפי בת זוגו של מ', כי חודשים ספורים לאחר שעזב מ' את הבית פגשה בו ובבת זוגו החדשה, איבדה שליטה ואף ניפצה את שמשות מכוניתו (עמ' 3 לתסקיר הראשון), ואף שברה צעצועים שרכשה להם בת הזוג (עמ' 13 לפרוטוקול חקירתה הנגדית).

אולם לאורך ההליך לא נחוותה, כך נראה, התנהלותה של ס' גם למול גורמי הטיפול כהתנהלות זדונית שנועדה למנוע קשר בין מ' ובין בנותיו (אף לא ביחס לק' בלבד). התנהלותה של ס' נחוותה כפי הנראה בין השאר כהתנהלות בתוך קונפליקט הורי חריף במיוחד גלל פרידה שעבודה לא הושלם על ידי איזה מההורים ; קונפליקט שלפרקים מצד שני ההורים נחוותה במסגרתו הסלמה ביחסיהם שהשפיעה באופן מיוחד על ק'.

התנהלות זו הלכה וקיבלה מאפיינים מינוריים ככל שנמשך ההליך וככל שהתרחק אירוע פרידתם של ההורים עצמם.

57. בעצת גורמי הטיפול רשמה ס' את ק' להליך טיפולי ונכחה במפגשים עם עו"ס חוק הנוער לאחר התקרית שבה כתבה ק' דברי נאצה על דלת ביתו של מ', וחרף המתח הרב אותה העת שיתפה פעולה בקיום מפגש מאחה בין מ' ובין ק' לצד העו"ס לחוק הנוער (ראו בעדכון העו"ס מיום 3.7.18 וכן עדכון העו"ס לחוק הנוער מיום 8.8.18).

בעקבות החלטות שניתנו ובליווי גורמי הרווחה ס' ניסתה להתחיל טיפול במרכז תל"ס באפריל 2019 על מנת להתמודד עם הנתק בין ק' ובין מ'. מ' אף נטל חלק בפגישה הראשונה, אלא

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

ש"ב...בסופה מסר האב כי הוא אינו מוכן להמשיך בטיפול עד אשר יסתיימו כל התביעות
הכספיות... וניכר היה לגורמי הרווחה כי "... שני ההורים עסוקים בעניינים הכספיים ביניהם
ומתקשים להפריד בין עניינים אלו לטובת התגייסותם לתהליך..." (עמ' 2 לתסקיר המסכם מיום
15.5.19).

בסוף חודש יולי 2019 אף החלה ק' להתלוות למפגשים במרכז הקשר (ראו בתסקיר המעדכן מיום
10.10.19). בראייה מזימתית, טען מ' לזיקה בין השתתפותה של ק' במפגשים ובין מועדי שמיעת
הראיות בתובענות שהתנהלו בין ההורים. אלא שספק בעיני אם טיעון זה יכול כשלעצמו להסביר
את הדינמיקה המורכבת בקשר בינו ובין ק':

"... ביחס לקטינה ק', ביום 30.7.19 החלה ק' להצטרף לביקורים של האב עם שתי אחיותיה
במרכז הקשר. ניכר כי הן האב והן ק' שמחו על חידוש הקשר ביניהם וניכר כי התרגשו והקשר
היה חסר לשניהם. בהמשך האב שכח להגיע למפגש במרכז הקשר וק' התאכזבה מאוד. נראה
כי האב לקח אחריות על אי הגעתו ללא כל הודעה, חזר ופנה לק' אשר פירשה את האיחור שלו
כ"הילדים לא במקום ראשון אצלך". האב הביע דאגה ביחס למצבה של ק' ולהיותה בגיל
ההתבגרות עם כל המשתמע מכך. בסופו של דבר ק' חזרה להיפגש עם אביה במרכז הקשר
ולהגיע למפגשים. האב חגג בהמשך לק' יום הולדת במרכז הקשר..." (עמ' 1 לתסקיר המעדכן
מיום 10.10.19; הדגשה לא במקור – ב.ש).

אילו היה עסקינן בהסתה זדונית של ס', וגם לו הייתי מניח שהנסיון לחידוש הקשר באותה העת
נבע אך כהכנה מטרימה לשמיעת הראיות בתובענות, לא היינו מצפים לראות מכשלות וסירוב של
ק' להיפגש עם אביה במהלך אותו נסיון קונקרטי לחידוש הקשר. אף לא היינו מצפים לראות
הפסקה במפגשים שחודשו בטרם נחקרה העו"ס לסדרי דין, שגם היא שיתפה בחקירתה הנגדית
הן בדבר חידוש המפגשים והן בדבר הפסקתם והרקע להפסקה, עקב תחושות הפגיעה ששיקפה
ק' לעו"ס (עמ' 35 – 38 לפרוטוקול).

ספק רב בעיני אם עסקינן בתחכום יתר ובתכנון מוקדם פרי התנהלותה של ס', ולא בקשר מורכב
מאד במשולש היחסים עם ק'. כפי הנראה, התרשמותה של העו"ס לסדרי דין משקפת באופן
מדויק יותר את תמונת המצב העובדתית, ולפיה "... מרקם היחסים במשפחה מאוד סבוך ורעוע
וקיים חוסר אמון של ההורים אחד בשני אך גם בין האב לק'..." (שם; הדגשה לא במקור – ב.ש).

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

כפי הנראה, וגם לאחר שמיעת הראיות, חדלה ק' מלהשתתף במפגשים אולם מנגד מ' עצמו החל לאסוף את א' ו-ו' למפגשים מחוץ למרכז הקשר כשהמרכז שימש רק כנקודת איסוף (ראו בעדכון העו"ס מיום 9.1.20).

מנגד, לא ניתן לומר שס' הפנימה באופן מלא ומהותי את הצורך להימנע מחשיפת הבנות לסכסוך (מסקנה שלמעשה דומה שאיננה שנויה במחלוקת לאור העובדה שההורים שניהם מכירים בקונפליקט החריף עד מאד ביניהם ; לעניין זה ראו בעדכונים העו"ס האחרונים – מיום 31.8.20 ו-25.5.21). אולם ככלל, דווקא ההתמדה היחסית והנסיון להתחיל טיפול ביחס לק' (שכשל כפי הנראה בעיקר לאור סירובו של מ' ליטול בו חלק לאחר מפגש אחד), כמו העובדה שככלל ק' אף שיתפה את גורמי הטיפול באמירות שהתפרשו כמזיקות ליחסי האב ובנותיו (דוגמת תוכן האמירה ששוקף בעדכון העו"ס מיום 31.8.20), תרמו להתרשמות כי אין עסקין באם שרקמה מזימה מתוככמת להרחקת האב מבנותיו או מאיזו מהן.

58. מנגד למצער ניתן לומר שלמ' חלק משמעותי משלו בתולדת והתפתחות הנתק בינו ובין ק'.

אין לשכוח, בראש ובראשונה, נתק של ממש בן כמעט שנה מאז חודש ספטמבר 2016, עת מ' עזב את הבית ועד אשר הוגשה התובענה, במהלכו נפגש מ' עם בנותיו פעמים מועטות בלבד ולא נקט בכל הליך על מנת לשנות את תמונת המצב. עסקין בגבר אינטליגנטי ורהוט, שלא הניח כל הסבר מניח את הדעת מדוע לא פעל בכל דרך אסרטיבית כזו או אחרת כדי לשנות את פני הדברים עם הפרידה.

עוד בתסקיר הראשון, שבו שוקף חלקה של ס' בשיתופה של ק' במחלוקות מעולם המבוגרים, תוארה גם הפסיביות הרבה של מ' בחייו של בתו עד אותה העת: "... אין לנו ספק כי גם האב לא עשה ועדיין לא עושה מאמצים להראות לבתו כי היא חשובה בחייו. לדוגמא, האב אינו יודע מה הכיתה של בתו ואף לא שוחח מעולם עם המורה שלה או לא היה בפגישה עמה. בטרם התערבותנו, האב פנה לרכזת עירונית הגב' א.פ. ושיתף כי לאור הקשיים חשב אף לנתק את הקשר עם ק'. הגב' פ' הסבירה ושיקפה לו את הנזק הקשה שיגרם לשלושת בנותיו עם ימשיך קשר רק עם שתיים מהן והאב חזר מבעדו..." (עמ' 4 לתסקיר הראשון). הדברים מדברים בעד עצמם.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

59. מ' אף התעקש לשתף את בת זוגו החדשה במפגשים חרף המלצות גורמי הטיפול, באופן שיצר קונפליקט חריף למולה של ק'. אותו קונפליקט הוביל לאירוע שבו ק' כתבה דברי נאצה על דלת הבית שבו התגורר עם בת זוגו, בגנות בת זוגו. כפי שכבר הבהרתי לעיל, תגובתו של מ' בחקירתו הנגדית לבחירה לשתף את בת זוגו במפגשים בניגוד להמלצות גורמי הרווחה הבהירה יותר מכל את הדגש ששם מ' על האינטרס שלו, ופחות על הצורך לנסות ולהכיל את מצוקתה של ק' (ראו בעדכון מיום 3.7.18 כמו גם עמ' 19 שורות 7 – 9 לפרוטוקול).
60. חרף הסכמתו לשכך את הקונפליקט ההורי באמצעות קיום המפגשים במרכז הקשר ותוך כדי שההורים והילדות מלווים על ידי גורמי הרווחה, שנכנסו לעובי הקורה, ביום 9.7.18 עדכנה העו"ס כי מ' חזר בו מהסכמתו זו, מאחר שהוא "לא נרקומן ואין זה מקום ראוי שהוא יפגוש את הילדים..." (ראו שם). הסבר זה, יותר מששיקף אותה העת דאגה לצרכי הילדים, מתיישב יותר עם בחירתו של מ' לשלב במפגשים עם בנותיו את בת זוגו באופן שאותה העת לא הותאם להליך הטיפולי שעברו ולהמלצות גורמי הרווחה ; קרי, נתן דגש לאינטרס המשוער של מ' עצמו אותה העת.
61. גם כאשר הצליח הנסיון לשלב את ק' מחדש במפגשים במרכז הקשר, הדינמיקה בין השניים לא תוארה כחיובית, ובלט הניגוד בין הקשר החם שבין מ' ובנותיו הצעירות ובין הפסיביות שגילה מ' ביחס לק'. בניגוד לפעילות האינטנסיבית שניכרה בין מ' והבנות הצעירות, ק' מחדש שידרה ריחוק אולם מ' עצמו אף לא ניסה כלל לשתפה בפעילות. אלא שבעוד במפגשים הפרטניים עם גורמי הטיפול ניכרה תחושת הפגיעה שק' חשה ".... מיחסו של אביה ויותר נכון מהעדר יחס מצדו לתחושתה, מהעדר ניסיונות מצדו ליצור עמה קשר, להתעניין במצבה....." (עמ' 1-2 לתסקיר המשלים מיום 14.10.18).
62. בניגוד לנטען על ידי מ', גורמי הרווחה לא שינו שרירותית את עמדתם, שנתרה להתרשמותי מאוזנת כל העת. אלא שלמעשה מ' גם אז וכפי הנראה גם עתה, אינו מכיר בחלקו – הלא מבוטל – למצב שנוצר, וכבר אותה העת, מקום בו הושטה לו יד תומכת ומקום בו ניתן היה פעם נוספת להניע תהליך לאיחוי הקרע בינו ובין ק', סרב לראות את חלקו וליטול חלק בתהליך טיפולי: "ברור לנו מההיכרות עם המשפחה, עם שני ההורים ועם הקטינים כי רגשותיה של ק' אינם נובעים רק מיחסו של האב וברור כי חשיפתה של ק' ועירובה בסכסוך על ידי האם, כפי שנעשה בעבר, משפיע על רגשותיה ביחס לאב. יחד עם זאת חשוב לנו להדגיש כי גם האב לא עושה כל מאמץ על מנת להגיע אל בתו, ליצור עמה קשר ולהחזיר את אמונה בו. זהו תפקידו של האב

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

ואחריותו כדמות הבוגרת לעשות כל שדרוש כדי להיות בקשר עם בתו. לצערנו במקרה דנן לא ניכר כי האב עשה כל מאמץ בחודשים האחרונים. אנו סבורים כי על האב לפנות לקבלת הדרכה ועזרה מקצועית אשר תסייע לו להתבונן בכנות בחלקו במצב שנוצר ובדרכים אשר יכול לפעול על מנת לקרב ביניהם. נפגשנו עם האב במחלקתנו ושיתפנו אותו ברגשות של בתו ובהתרשמותנו כי מומלץ שיסתייע באיש מקצוע אשר מומחה בעבודה עם ילדים מתבגרים. האב מסרב לפנות בשלב זה לאיש מקצוע. האב ביקש כי הביקורים במרכז קשר יתפצלו כך שיהיו שני מפגשים: מפגש אחד עם הבנות הקטנות ומפגש בנפרד עם הבת ק'.... הוסבר כי במקרים בהם יש סרבנות קשר, קיימת חשיבות רבה לקבלת טיפול מקצועי. לצערנו האב מסרב להיעזר בסיוע זה...." (עמ' 2 לתסקיר המשלים מיום 14.10.18; הדגשות במקור – ב.ש).

לא למותר לציין כי גם בהמשך, וחרף החלטה שיפוטית, לא פנה מ' (כמו גם ס') להליך טיפולי בהכוונת גורמי הרווחה. בנוסף, לצד העובדה שס' לא פעלה באסרטיביות להבאתה של ק' (נערה מתבגרת כזכור) למרכז הקשר, מ' עצמו לא פעל בכל דרך כדי לנסות וליצור קשר עם בתו (ראו בתסקיר המעדכן מיום 8.1.19).

63. לצד הפסיביות שגילה מ' בכל הנוגע לנסיון לטפל בנתק בינו ובין ק', אשר לכל הפחות נתפסה בעיני ק' כהיעדר עניין מצידו, העדיף מ' להיצמד ל"אזור הנוחות" שהיווה מרכז הקשר גם ביחסיו עם שתי בנותיו הצעירות, ללא כל הצדקה אותה העת (ראו גם בתסקיר המעדכן מיום 8.1.19 וכן בתסקיר המסכם מיום 15.5.19, שבו הביעו גורמי הרווחה תמיהה על היעדר העניין של מ' בהוצאת המפגשים, בו צויין כי "... אי פנייתו של האב בעניין הינו מצב יוצא דופן, כאשר מנסיונו רוב ההורים מבקשים לממש אבהותם ולהרחיב את זמני השהות אל מחוץ למרכז הקשר מוקדם ככל האפשר..."; ראו גם דבריה של העו"ס בחקירתה הנגדית בעמ' 35 שורות 14 – 16 לפרוטוקול).

64. גם בהמשך, ניכר היעדר הנכונות של מ' ליטול חלק בתהליך טיפול הורי, באופן שאולי היה בו כדי להוביל לנטילת אחריות של ממש גם מצידו למצב שנוצר: "... בהתאם להחלטת כבודו, אנו מסרנו לשני ההורים מספר פעמים מקומות אפשריים לקבלת טיפול... שכן טיפול הינו הכלי המרכזי להתמודדות במצבים של נתק בין הורים לילדים בגילאי ההתבגרות.... היה נסיון מצד האם להתחיל טיפול אצל מטפלת בתל"ם הגב' XXX בחודש אפריל 2019. האם דיווחה לחתומה מטה כי ביום 7.4.19 היתה יחד עם האב בפגישה ראשונה אצל המטפלת בתל"ם באר שבע אך בסופה מסר האב כי הוא אינו מוכן להמשיך בטיפול עד אשר יסתיימו כל התביעות הכספיות. שוחחנו עם הגב' ז' וזו מסרה כי אכן התקיימה פגישה אחת עם שני ההורים ביוזמת האישה. האב הביע

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

ספק רב בפני המטפלת ביחס לסיכוי שהתהליך הטיפולי יסייע בקשר בינו לבין הבת ק'... (עמ'

1 – 2 לתסקיר המסכים מיום 15.9.19 ; ראו גם דבריה של העו"ס בעמ' 36 – 38 לפרוטוקול).

דיווח זה משמש כנדבך נוסף לרושם המתקבל בדבר סירובו של מ' לגלות נכונות להכלת והפנמת חלקו בנתק שנוצר למול קת' לא זו בלבד אלא שיש בדיווח זה, המצביע על יוזמתה של ס' לנסות ולהניע הליך טיפולי הורי ביחס לק', כדי לתרום למסקנה ולפיה אין מדובר באם המעורבת בהסתה זדונית ומודעת, כי אם שני הורים המצויים בתוככי קונפליקט חריף ביותר שאיננו שוכך ופוגע בין היתר (ואולי בעיקר) בביתם הבכורה.

65. ואכן ראינו כי ק' – שחרף הנתק בינה ובין אביה, גילתה כעולה מכלל הדיווחים שהוגשו לבית המשפט, את האמביוולנטיות שלה ואת הפגיעות שלה כתוצאה מהקרע עם אביה, החלה שוב להצטרף למפגשים עם מ' בסופו של חודש יולי 2019. אלא שגם אז לא לוה תהליך המפגשים בעבודה טיפולית מהותית, ומ' לא הניע בעצמו כל מהלך טיפולי דיאדי או משולש, לליווי חזרתה של ק' למפגשים.

66. הגם שבשאלת הקשר עם ק' בראש ובראשונה עסקינן, לא ניתן להתעלם גם מהתנהלותו המתוארת של מ' סביב המפגשים עם א' ו-ו', להם על פי דיווח העו"ס נהג מ' לאחר באופן קבוע חרף בקשות הצוות הטיפולי וחרף הפגיעה שחשו א' ו-ו' מאיחוריו, כמפורט בין היתר בדיווח מיום 31.8.20.

67. אנו רואים, אפוא, כי הגם שבמהלך הדרך ניצבו בפני מ' צמתים בהם שוקפה לו מפורשות תחושת הפגיעות שחשה ק', בין היתר לאור הפרידה כמו גם הנתק הממושך לאחר הפרידה, הומלץ לו ואף הוחלט במסגרת ההליך על נקיטה בהליך טיפולי, ביכר מ' לנהוג בדרכו הוא, התעלם לא פעם מהמלצות טיפוליות וגם החלטות בדבר קיום הליכי טיפול, בחר לחשוף את ק' בין היתר לעין הסערה כאשר בניגוד להמלצות גורמי הטיפול החליט לשתף את בת זוגו תחילה במפגשים. התנהלותו של מ' (שגם לשיטתו הוא לא היה מעורב במכלול היבטי שגרת יומן של הקטינות עוד בעת שחיו ההורים בצוותא), אשר הדגישה יותר מכל את היעדר רצונו או יכולתו ליטול אחריות לחלקו ולמעשיו כהורה האחראי ותחת זאת לתלות את האחריות הבלבדית אך לפתחה של ס', תרמה תרומה ממשית לקרע למול ק'. בוודאי, שכאשר מביאים בחשבון את גילה של ק' ואת פערי הגיל בינה ובין אחיותיה הצעירות, ברי שמצוקתה הקשה של ק' הומחשה מפורשות בהתנהגותה, במובחן מאחיותיה הצעירות בהרבה.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

68. בשולי הדברים מצאתי גם לציין, כי חרף השיקוף בדיווחי העו"ס לסדרי דין והעו"ס לחוק הנוער בדבר שאלת האלימות הנטענת הן באירוע אחד כלפי ק' והן כלפי הבנות א' ו-ו', שגם נחקרו על ידי חוקרת ילדים, לא מצא מ' לנכון להציג ראיות של ממש בכל הנוגע לאופן שבו הסתיימה – ככל שהסתיימה – החקירה המשטרתית. הגם שככלל יש בכך כדי להעלות סימני שאלה, במיוחד לאור הקשר החם והאוהב שהופגן בין האב ובנותיו הצעירות בעת קיום המפגשים במרכז הקשר, לא נדרשתי לכך כל עיקר בהכרעתי לעניין תביעתו של מ'.

69. העו"ס לסדרי דין נחקרה אף היא ממושכות ולפרקים באופן אסרטיבי מדי. דבריה בחקירה אך חיזקו את הרושם המתואר לעיל, לפיו התמונה איננה חדד ממדית כל עיקר, וחלקו של מ' בקרע שנוצר משמעותי הרבה יותר מכפי שהיה רוצה, כך נראה, להודות:

"... ש:.. האם הילדה הזו לא מוסתת לא חווה ניכור הורי? ת. אני לא מתמשת במושג ניכור הורי משרד הרווחה לא סיים להגדיר אותנו במקרה הזה בתחילת התהליך ציינו בתסקיר הראשון שקיימת הסתה מצד האם. ש. לא ציינת ניכור הורי? ת. אני מפחדת להשלים את המשפט תן לי לסיים אותנו בתחילת התהליך שיתפה האם את ק' במיוחד בכל הסוגיה בינה לבין האב לאחר כמה פעמים ראינו שזה לא קשור רק לסוגיה של האב עם האב אלא היא זקוקה שהאב יחזר אחריה יתקשר אליה יתן לתשומת לב. ש.ת. לשאלת בית המשפט זה ביחס לילדה מה ביחס לאמא אני משיבה שאנחנו בתקופה האחרונה לא הרגשנו שיש הסתה אנחנו רואים גם כששני הילדות רצות לאב מחבקות אותו ק' לא מגיעה למרכז קשר אחרי שהיא כן הגיע בחודש וחצי האחרונים לטענת האם היא שכנעה אותה היו 2-3 מפגשים טובים ואז האב לא הגיע לאחד המפגשים וק' שיתפה שהיא נפגעה. ש. ק' שיתפה שהיא נפגעה. ת. כן, ק' שיתפה אותי בשיחות שהיא מאוד נפגעה מהאב. ש. זה לא קול שהאם מגרונה? ת. אני יכולה להגיד שבתקופה האחרונה היא מאד נפגעה כי אין כל ניסיונות לפחות למיטב ידיעתנו לחזר אחריה ליצור איתה קשר...". (עמ' 35 – 36 לפרוטוקול).

70. אנו רואים, אפוא, כי אין מדובר בתמונה חד ממדית של הורה מנכר ומסית. מדובר בתמונה מורכבת עד מאד של שני הורים שפגעו בשלבים שונים ובדרכים שונות בהתנהלותם בבתם, עקב הפרידה ביניהם. חלקו של מ' – שתהא הסיבה לכך אשר תהא, נעלם עם הפרידה הסוערת

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

לחודשים ארוכים משגרת יומם של בנותיו, וגם לאחר מכן לא ניצל את הסיוע שהוענק לו ואת התקופות בהן ק' עצמה חיפשה ולו בהגעתה למפגשים במרכז הקשר משום "פתח" לאיחוי הקרע בינה ובין אביה – אינו פחות כל עיקר מחלקה של ס', שלכל הפחות בתחילת הדרך היתה שותפה בהסתה לא מודעת כנגדו. התנהלות ההורים שניהם בשלבים שונים של ההליך טמנה בחובה רכיבים של הפרת חובותיהם ההוריות - זה מול זו ושניהם כלפי ביתם.

בוודאי, שבמיוחד לאור הקשר שממשיך להתקיים באופן שוטף בין מ' ובין הבנות הצעירות, קשר שמתנהל בתמיכתה ועידודה של ס' לכל הפחות בעצם הבאתן למפגשים, הקרע בינו ובין ק' איננו תואם לסממנים של תופעת הניכור ההורי ה"קלאסי".

הארת זרקור אך ורק על התנהלות אחד מן ההורים באופן של השתתת חיוב כספי על אחד מהם בלבד תחטא לא רק למארג היחסים המשפחתי המורכב, כי אם גם תוביל למיקוד יתר מזיק ופוגע בתהליך האמיתי שיש אולי לקוות, כי יקרום עור וגידים; הוא תהליך איחוי הקשר בין האב ובין ביתו (קשר שבהתנהלותה גם ק' עצמה הביעה לא פעם נכונות וצורך באיחוי).

כמובן, שגם אם הייתי מכריע אחרת וקובע כי בהתנהלותה של ס' יש משום עוולות בנזיקין (בין עוולת הרשלנות ובין אם עוולה של הפרת חובה חקוקה), די בהתנהלותו המתוארת של מ' כדי לייחס לו אחריות תורמת בשיעור מלוא הנזק לו טען מ' באופן כללי בלבד.

לא לחינם שבו והמליצו כל העת גורמי הרווחה על הפניית ההורים והבת לתהליך טיפולי. ס' עצמה גם יזמה תהליך שכזה בהמשך הדרך, אלא שמ' גם מתהליך זה ביכר לסגת. שכן התהליך הטיפולי, כפי שהוריתי על אודותיו גם בפסק דיני לעיל, הוא התרופה לתמונה המורכבת שלפני. תהליך טיפולי, ולא הליך נזיקי, במקרה שלפני.

71. בניגוד למקרים אחרים בהם נידונו למשל אמירות של הורה אחד ביחס להורה אחר, הרי שבמקרה שלפני לא עלה בידי מ' לבסס בכתב התביעה ואף לא בסיכומיו את תביעתו על כל אמירה **ספציפית** של ס', שניתן היה להידרש לה כמגבשת עוולה של לשון הרע לפי **חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה** – 1965. בוודאי שבכך אין כדי להיכנס לגדריו של חוק איסור לשון הרע; זאת, גם לו הייתי מניח שמקרה זה הוא בבחינת המקרה החריג שבו בית המשפט לענייני משפחה בוחן התנהלות אגב סכסוך משפחתי בראי חוק זה.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

72. מ' גם טען, כאמור, שס' חושפת את בנותיו לחינוך ולדרך חיים נוצרית, באופן שאינו תואם
לאמונותיו ולדרכו. גם אם אלו הם פני הדברים, הרי שמחלוקות מתחום האחריות ההורית ודרך
החינוך טיבן להתברר בגדריה של תובענה לפי **חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות,**
התשכ"ב – 1962. במיוחד מקום בו מדובר במחלוקות הנוגעות לליבת האחריות של הורה לילדיו,
מדיניות משפטית ראויה המונעת משיקולים של טובת הילדים עצמם, מובילה למסקנה כי אין
מקום לאפשר תרגומן למונחים כספיים, בדרך של תובענה כספית כזו או אחרת בין שני ההורים.

גם לגופם של דברים, לא ראיתי שיש למ' על מה שילין, בראי תביעתו בגין אותו ניכור, במיוחד
בשים לב להתנהלותו המצומצמת עד מאד ביחס לכלל בנותיו ולאחריות ההורית המינורית שהפגין
במיוחד מאז פרידת הצדדים ועד עתה. זאת, גם מקום בו הוצעו לו אפשרויות דוגמת הליכי טיפול
ובהעדפתו להמשיך להישען על מרכז הקשר. ככל שנותר "חלל" בזהות החינוכית שביקש להנחיל
לבנותיו (ויוזכר כי מ' עצמו אישר כי כלל לא היה מעורב בחינוכן של הקטניות עוד קודם לפרידה),
בוודאי שלא ראיתי כל מקום להטיל את האחריות לפתחה (לבטח לא הבלבדי) של ס', שנטלה
לידיה את משימות גידול וחינוך בנותיהם של הצדדים.

מסקנה זו מתחזקת, מקום בו מ' עצמו אישר בחקירתו הנגדית כי ק' עצמה הוטבלה במהלך החיים
המשותפים בנוכחות מ': "**...מתי ק' הוטבלה? ת. בזמן החיים המשותפים. ש: זה נכון שבזמן**
ההטבלה שלה אתה היית נוכח מחוץ לכנסיה? ת: הייתי ביחד..." (עמ' 16 לפרוטוקול).

אולם כאמור, לא ראיתי מקום לתרגם סוגיות מהותיות דוגמת זרם חינוך או זהות ודין אישי,
לבטח שלא במקרה שלפני, לשיח נזיקי.

לאור מסקנותיי אלה אף איני נדרש לטענות ס' לפיה תביעת הנזיקין נועדה לשמש כטריו
לטענותיה הרכושיות, המתבררות בנפרד.

סיכומם של דברים, תובענתו של מ' נדחת.

סיכום אופרטיבי

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תלה"מ 17-08-19063 ק' נ' ק'

תלה"מ 18-12-72460

תלה"מ 17-08-22435

73. בתביעת המשמורת אני קובע את משמורת כלל הקטינות אצל אימן ס' עד הגיע כל אחת מהן לגיל 18 או עד החלטה אחרת. בכל הנוגע לזמני השהות ולתהליכי הטיפול אני מחייב ההורים לפעול כמפורט בסעיף 30 לעיל ומקנה לעו"ס לסדרי דין את הסמכויות שפורטו שם.

74. בתביעת המזונות אני מורה כמפורט בסעיף 46 לעיל.

75. תביעת הנזיקין נדחית.

76. בשים לב לקונפליקט ההורי החרף, לאחריות של ההורים שניהם לחלקים הימנו ובתקווה שההורים ישכילו לשתף פעולה זו הפעם בהליך טיפולי שאך ישיא את טובת בנותיהם וטובתם הם, בחרתי שלא לעשות צו להוצאות.

77. **המזכירות תמציא העתק פסק הדין לצדדים ולעו"ס לסדרי דין, ותסגור את כלל התיקים שבכותרת.**

פסק הדין מותר בפרסום, בהשמטת מלוא פרטי הצדדים ובני משפחותיהם וכל פרט מזהה אחר הקשור עימם.

ניתן היום, כ"ג תשרי תשפ"ב, 29 ספטמבר 2021, בהעדר הצדדים.

בן שלום, שופט